

Praxis Avrea Qvotidianarvm Rervm Ecclesiastici Fori

In qua Variæ Iuridicæ Resolutiones ex approbatis traditionibus Doctorum,
atque diuersorum Tribunalium, præsertim Rotæ Romanæ, Decisionibus,
excerptæ, continentur; Opvs Qvatvor Partibvs Distinctvm

Continens Tertiam, & Quartam Partem: Quibus, hac nostra editione ab
innumeris mendis repurgata ...

Riccio, Giovanni Luigi

Venetiis, M.DC.LXXIV.

Praxis Pollvtionis Ecclesiæ, eiusque reconciliationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98599](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98599)

Licet in permutatione beneficiorum ad fraudem præsumendam non inspicitur quod vnum beneficium sit minoris valoris, quam aliud Rota in antiqui. in decis. 129. incip. nota quod non vitiatur Cardinal. Bisig. in decis. 2. & in decis. 4. titul. de rerum permutat.

Contrarium videtur, tenere eadem Rota in antiqui. in dec. 361. incip. nota præsumitur in fin. ubi inquit ex sola inæqualitate valoris beneficiorum præsumi commissam fraudem permutatione in præiudicium expectantium, arg. l. dolus C. de rescin. vend. Ioan. in c. fin. de rerum permut. in 6. nouell.

Declarata tamen feedere distinctionis fraudem in permutatione præsumi, si hæc omnia simul interneant. Primo magna beneficiorum inæqualitas. Secundo inter permutantes magna coniunctio sanguinis. Tercio si ex senio, vel infirmitate magna, & morte inde sequuta infra dies octo, ut dicit Rota in antiqui. in d. dec. 361. aut quia fortè permutans, pingue beneficium fecit ob aeris intemperiem, vel ob non tutum ibidem accessum optime. Per. de Anchar. in consil. 279. incip. qu. proponitur in consil. 389. incip. in casu præmisso, ubi plenè quem sequitur Franc. Marc. in decis. Delphin. 1127. per totam vol. primo. Boer. in dec. Burdegal. 2. n. 55. plenè Faber in Codic. Fabrian. lib. 1. rit. 2. de fin. 88. vol. 1. idem Francisc. in decis. 519. n. 1. lib. 1. Bellamer. in decis. 348. n. 1.

PRAXIS POLLUTIONIS

Ecclesiæ, eiusque reconciliationis.

RESOLVT. CCLXIV.

- 1 Pollutio Ecclesiæ varijs ex causis contingit.
- 2 Quibus modis Ecclesia polluitur.
- 3 Sanguinis effusio facit Ecclesiam pollutam.
- 4 Qualis debeat esse sanguinis effusio, ut per eam Ecclesia dicatur polluta.
- 5 Sanguis in vase receptus etiam polluit Ecclesiam.
- 6 Qualis debeat esse pollutio seminis, ut polluitur Ecclesia.
- 7 Quid faciat scienter celebrans in Ecclesia polluta.
- 8 Quæ sancta sunt coquinari non possunt.

Quæ concurrere debent, ut Ecclesia dicatur polluta.

TRactaturi qualiter Ecclesia dicatur polluta prius discutiendum erit, quibus modis polluitur, & quæ concurrere debeant, ut polluta censetur, quoad primum dico Ecclesiæ pollutionem varijs ex causis contingere.

- 1 Primo sanguinis effusione cap. proposuisti de consecrat. Ecclesiæ, vel Altaris. Secundo seminis effusione. Tercio cum excommunicatus in ea sepellitur capitulo consului de consecrat. Eccl. vel Altar. Quarto cum sepellitur aliquis infidelis cap. Ecclesiam 1. de consecrat. Eccl. vel Altar. Quinto cum consecratur Ecclesia ab Episcopo excommunicato d. c. consului. Nos verò intendimus de duobus primis modis.
- 2 Secundo ut Ecclesia per sanguinis effusionem dicatur polluta, & primo ut sit iniuriola, & voluntaria sanguinis effusio, hinc si loco, aut correctione sequeretur sanguinis effusio, vel ob sui tuitionem, nisi modum excedat, vel si facta esset puero, vel ebrio, aut infano, non diceretur Ecclesia polluta. Sotus 4. sentent. dist. 13. qu. 2. tit. 1. Viñt. in summ. Sac. n. 90. secundo aut si magna effusio sanguinis, & non ex more, ut solet multum sanguinis exire. Tercio ut effusio sanguinis, vel seminis sit publica, vel ex confessione eorum, qui hoc fecerunt, vel ex euidencia facti cap. per vestram, cap. fin. de cohab. cleric. vel mulier. Quarto ut fiat intra Ecclesiam quamvis sanguis in vase recipiatur, vel percussus, ita cito extraheretur ut sanguinis in Eccle-

siam non caderet, sic pollutio seminis humani, ut polluat Ecclesiam oportet ut sit voluntaria, unde per nocturnas pollutiones, quæ fiunt in fomnis, vel quæ ex impetu accidunt ob visam formosam mulierem, vel si esset quædam humectatio, aut esset secreta, non polluitur Ecclesia. Et polluitur Ecclesia siue fiat pollutio voluntaria illicita, siue licita, ut viri cum vxore.

Effectus autem pollutionis Ecclesiæ est, quia impediuntur diuina sacrificia; quare qui scienter celebraret, peccaret mortaliter, non tamen esset irregularis c. is qui, de senten. excommun. in 6. Verum secundum Syll. efficeretur suspensus, & si post suspensionem celebraret, efficeretur irregularis per c. Episcoporum de priuileg. in 6. Syll. in verbo consecratio 2. in fine. Et dicitur polluta Ecclesia non in se, nam quæ sancta sunt coquinari non possunt c. fin. 15. q. vii. sed quoad opinionem hominum, qui eam pollunt quantum in ipsi essent.

RESOLVT. CCLXV.

- 1 Ecclesia non polluitur per percussione factam intus si emissio sanguinis sit facta extra Ecclesiam.
- 2 Modici sanguinis effusione Ecclesia non dicitur polluta.
- 3 Opinio in contrarium firmiter tenenda.
- 4 Quot sunt necessaria ad hoc ut Ecclesia dicatur polluta.
- 5 Homicidium in Ecclesia absque sanguinis effusione polluit Ecclesiam propter iniuriam, & debet reconciliari.
- 6 Ad pollutionem Ecclesiæ non requiritur sanguinis effusio, sed sufficit percussio.

An Ecclesia dicatur polluta si percussio fiat in Ecclesia, & sanguinis effusio extra.

Debitatur si Ecclesia censetur polluta si percussio fuisset facta in Ecclesia, & sanguinis emissio extra eam, & prima consideratione videbatur negandum ex eo, quod ut communiter tradunt omnes in cap. vñico de consecratione Ecclesiæ lib. 6. Ecclesia polluitur effusione sanguinis, igitur si sanguis ibi non fuit emissus non polluitur, facit etiam ad hoc communis Canonistarum opinio, quæ videtur esse, ut per modici sanguinis effusionem Ecclesia minime dicatur violata, & nec vlla egeat reconciliatione Syluest. in verif. consecrat. Sotus in 4. sent. dist. 13. q. 2. arti. 2. Nau. in Manuali cap. 27. num. 251. Sum. Viñt. de Euchar. q. 99. Gratius in prima parte lib. 2. cap. 48. num. 25. per text. etiam in Clem. ne Romani verbo effundendo de ele&.

Ceterum contrarium firmiter tenendum est; pro cuius opinionis confirmatione facit; quia hic concurrunt omnia, quæ sunt necessaria, ut Ecclesia dicatur polluta quæ sunt quinque, de quibus ait Graff. in resolutione 1. libro 3. ut sanguinis effusio sit publica. Non enim sufficit ut sciatur a duobus, vel tribus Abb. in c. significasti num. 2. de adulter. Secundo ut sit illicita. Tercio ut sit magna effusio sanguinis secundum communem. Quarto ut fiat intra Ecclesiam. Quinto ut sit voluntaria Sotus in 4. sent. dist. 13. q. 2. artic. 3. Viñt. quæst. 99. de sacrament. Syluest. in verbo consecratio §. 5. Nauarr. in Naua. cap. 27. num. 251.

Secundo patet per doctrinam Ioann. à Turrecrem. in capit. si motum num. secundo de consec. dist. 1. ubi dicit Ecclesiam esse reconciliandam, quando aliquis occideretur in Ecclesia, ita quod totus sanguis eius reciperetur in suis vestibus, ut nulla gutta sanguinis remaneret in Ecclesia, & hoc propter iniuriam factam Ecclesiæ, quia esset in ea homicidium patratum, facit etiam tex. in c. proposuisti ti. nostro ubi propter homicidium, & vulnera reconciliatur Ecclesia, & ramentum

tamen ibi non dicitur. An fuerit sanguinis effusio necne. Hoc idem in cap. unico eodem titul. in 6. imò dixit Afflic. in consil. si quis aliquem rubr. 12. num. 3. versicul. secundo quæro quod si quis percussit aliquem in Ecclesia causando tumorem, qui postea opus sit, ut aperiatur ferro, Ecclesia dicitur polluta, quia percussio fuit iniuriola; & ratio est, quia non est de essentia pollutionis Ecclesiæ, quod sanguis exeat tunc, sufficit enim quod percussio sit iniuriola; & quod sanguis postea exeat in quantitate, secus verò si aliquis verberaret aliquem in Ecclesia causando liuorē, quia tunc non est polluta Ecclesia.

RESOLVT. CCLXVI.

- 1 Reconciliatio Eccl. pollutæ ad solum Episcopum pertinet.
- 2 Reconciliatio Eccl. pollutæ est ordinis Episcopalis.
- 3 Reconciliatio Eccl. est de reſeruatīs Episcopo, quæ per inferiorem fieri non potest.
- 4 Ecclesiam reconciliat etiam simplex sacerdos ex priuilegio, sed eo cessante solus Episcopus.
- 5 Sacerdos auctoritate Apostolica poterit conferre, & confirmare minores ordines.
- 6 Priuilegium Eugenij IV. concessum congregationi Cassin.
- 7 Plus est consecrare, quam reconciliare.
- 8 Priuilegia principis sunt latissime interpretanda.

An habens Iura Episcopalia possit reconciliare Ecclesiam pollutam.

Respondetur negatiuè reconciliatio enim Ecclesiæ pollutæ ad solum Episcopum pertinet. c. aqua, & ibi com. omnes de consecr. Ecclesiæ c. Pontifices 7. quæst. 1. & ratio est, quia hæc sunt ordines Episcopalis c. quamuis cum duobus sequētibz de præscrip. Abb. in c. veniens n. 4. eodem tit. But. consil. 19. & ex his dixi non potuisse habentes iurisdictionem quasi Episcopalem reconciliare Eccl. pollutam, quod ampliat etiam si extaret consuetudo, quod Abbates de aqua benedicta reconciliarent Ecclesias; quæ forte secundum Zabarellam in dicto cap. aqua, potuit introduci ex desidia, & nobilitate Episcoporum, qui timebant laborem, vel putabant per id vileſcere, cum talis consuetudo sit contra Ius, quia irrationabilis e. quanto extr. de consuet. cum in his quæ sunt ordinis Episcopalis, consuetudo non possit; vnde communis est sententia Doctorum, quod quando Ecclesia est consecrata cessante priuilegio solus Episcopus eam reconciliare potest, vel alius Episcopus cui ipse commiserit vices suas iuxta ea, quæ tradit. Couarru. libro 3. variar. resolution. cap. 20. numero 3. Graff. in prima parte decision. lib. 2. capitul. 48. numero 10. per text. in dicto capitulo aqua, & ratio est, quia reconciliatio Ecclesiæ est de reſeruatīs Episcopo, quæ per inferiorem fieri non potest Anton. in dicto capitulo aqua num. 2. dixi cessante priuilegio, quia etiam hoc simplici sacerdoti potest committi a sum. Pontifice. Innocen. in dicto capitulo aqua, qui vidit plurimis non episcopis hoc committi à Papa, aqua tamen prius per proprium episcopum benedicta, quod idem dicendum est in omnibus, quæ sunt iuris episcopalis ex dispensatione humana, quia in his Papa habet plenitudinem potestatis cap. proposuit. de consec. præbend. modo illa non habeant immediatam relationem ad verum Corpus Christi: ideo secundum D. Tho. in 4. sentent. dist. 25. art. 1. poterit sacerdos Apostolica auctoritate conferre ordines minores, & confirmare autem ordines maiores, qui habent immediatam relationem ad Corpus Christi verum: hinc fit quod Vicarius episcopi generalis, nisi episcopus sit, & habeat speciale mandatum non poterit reconciliare cum hæc sint ordinis episcopalis,

Glof. Abb. & alij in dicto capitulo. aqua ex priuilegio tamen Eugenij IV. concessio congregationi Cassinensi 1436. pridie Kalen. Iulij Pontificatus anno 6. qui induit, ut possint monachi in suis locis Ecclesias, altaria, & vasa consecrare, crederem dictum, indultum etiam extendendum ad reconciliationem ecclesiæ, tum quia plus est consecrare, quam reconciliare, & plus semper in se continet minus quando ponitur affirmatiuè, ut habetur in regula iuris in l. 6. tum etiam quia priuilegia principis sunt latissime interpretanda arg. text. in capitulo olim cap. abbate de priuileg. tum etiam argumento text. in cap. consiluit extr. de Iudæis, ubi minus est reficere, quam constituere, ergo multo magis in casu nostro, ubi possunt consecrare, & ita fuit in facto seruatum Mediolani in ecclesia Sancti Simpliciani, quæ est parochia, & morantur monachi Cassinenses, quæ dum fuisset violata, fuit postea per Reuerend. admodum bonæ mem. per Dominum Cyrillum tunc temporis ibi Abbatem reconciliata, & ita Reuerendo P. D. Alexandro à Castronillare Priore sancti Senerini à Neap. qui tunc temporis interfuit ministrando, cuius dicto standum est, cum de nullius præiudicio agatur argum. 8. quæst. 1. cap. primo. glof. in cap. nobilissimus d. quæst. 7. & ita credimus Abbates posse suas ecclesias reconciliare, de quibus omnibz habes per Graff. in consil. 2. de consec. ecclesiæ.

RESOLVT. CCLXVII.

- 1 Ecclesia non dicitur polluta ad effectum ut indigeat reconciliatione, si emissio sanguinis, vel seminis sciatur à tribus, vel quatuor.
- 2 Crimina omnia occulta præter homicidium, & Symoniam excusant auctorem ipsum ab irregularitate, & pena.
- 3 Ecclesia reconcilianda ob crimen publicum.
- 4 Publicum non dicitur omne quod solet fieri per iudicem.
- 5 Crimen an fiat publicum confessione delinquentis.

Vt Ecclesia dicatur polluta necesse est, ut emissio sanguinis, vel seminis sit publica.

Evit dubitatum si Ecclesia dicatur polluta ad effectum, ut indigeat reconciliatione, si pollutio contingit scientibus tribus, vel quatuor personis, & responditur quod talis Ecclesia polluta sanguinis effusione scientibus tribus, vel quatuor personis non indigeat reconciliatione, ita quod possit celebrari diuina, etiam si sacerdos fuerit ipse delinquens, qui celebrauerit, ita videtur colligi ex text. cum glof. & doctoribus in capitulo vnic. de consilio Eccl. vel altaris libro 6. quæ glof. licet loquatur de occulto crimine, quo casu ecclesia non indicat de occultis capit. nobis el secundo de sentent. excommunicationis, tamen idem arbitror de crimine penè occulto, ita ut pauci scirent crimen esse commissum, & quod probari potest, sed cum difficultate, puta si sciretur ab aliquibus, hoc est à tribus, vel quatuor personis iuxta glof. singularem in capitulo manifesta 2. quæst. 1. quæ allegat text. in cap. quis aliquando §. hæc ergo secreta de poenit. dist. 1. Turrecremata in d. cap. manifesta modo author illius criminis non esset accusatus, & ratio est, quia si crimina omnia præter homicidium, & Symoniam secundum aliquos, cum sint non omnino, sed penè occulta excusant illos auctores ab omni suspensione, & irregularitate, quia crimen occultum non inducit suspensionis, aut irregularitatis poenam in ipso criminis auctore, ne propter hanc causam infametur peccator, qui erat occultus, multo magis excusabit templum materiale quod nullum commisit peccatum, nec est capax illius ab excommunicationis

nis obligatione, quod potest probari per text. in cap. 3 significasti de adulter. ubi Ecclesia precipitur reconciliari ob hoc, quod mulier adultera publice coram Iudice crimen suum detexit, quare sequitur a contrario sensu, quod crimen non publicum haud indigeat reconciliatione, publicum verò quid sit, vide glossam in l. i. ff. de post. in clem. i. vers. publice de sepult. ubi non omne quod publice consuevit fieri per Iudicem, in loco, quo iudicare solitum fuit, dicitur publicum, sed ex qualitate fori, multitudine scilicet, vel officiorum paucitate, & astantium dicitur aliquod publicum, vel non publicum, unde dicit ibi gloss. quod potest esse occultum, licet per Iudicium in banco coram duobus, vel tribus fuerit aliquid promulgatum, facit in auth. de litig. §. omnem verò coll. 8. Marian. Socin. in cap. quæsitum n. 6. de pœn. & remiss. Alfons. à Castro in lib. 4. de l. pena c. 15. pag. 30. sed an crimen fiat publicum ex confessione delinquentis? Respondeo quod si delinquens secreto revelauerit sacerdoti se violasse Ecclesiam si crimen est aliis occultum, tunc crimen non efficitur publicum ex tali secreta revelatione, unde idem sacerdos poterit licite celebrare, & ratio est, quia illud dicitur, ut Deo gloss. in c. sacerdos de pen. d. 6. gloss. in c. dilectus de excessib. prelatorum, at si confessio eorum, qui crimen commiserunt fuerit talis, ut possit ex ea vinci delinquens in Iudicio, & tunc crimen cum effici possit publicum debet sacerdos abstinere à celebratione: ita Vid. q. 99. de Euch. infir.

RESOLVT. CCLXVIII.

- 1 Ecclesia non dicitur polluta modica sanguinis iniuriis effusione numero sequen.
- 2 Effusio non demonstrat abundantiam.
- 3 Effundere quid propriè significet.
- 4 Fundere, & effundere differunt inter se.
- 5 Semper sunt vitandæ perplexæ dubietates.
- 6 Sanguinis una, vel altera gutta Ecclesiam non polluit.

An per modicam sanguinis effusionem polluat Ecclesiam.

PRO parte negatiua quod non, facit quod verbum effusionis notat abundantiam, ita Abb. in c. proposuisti de consecrat. Eccles. vel Altar. num. 3. ubi dicit quod propter extractionem modici sanguinis non polluitur Ecclesia, quod denotat verbum effusio, nam illud verbum abundantiam significat pro hoc bonus text. cum gloss. in c. cum illorum §. quid si claustrales de sent. excom. in verbo illi, ubi gloss. allegat text. in c. reuertimini 16. q. 1. ubi Hieron. hæc ait verbum effusionis nomen largitatis significat idem tenet gloss. in c. vnic. de consecr. Eccles. vel Alt. lib. 6. facit etiam communis Canonistarum, quæ videtur esse, ut per modici sanguinis effusionem Ecclesia minimè dicatur violata, & nec ulla egeat reconciliatione Sylu. in verbo consecr. Sor. in 4. sent. d. 13. q. 2. art. 2. Nau. in Manuali c. 27. n. 251. Sum. Victor. de Euchar. q. 99. & nos in 1. p. lib. 2. c. 48. n. 25. per text. etiam in clem. ne Romani verbo effundendo de elect. & pro parte affirmatiua quod Ecclesia per modicum sanguinem sit polluta facit 1. text. in c. si Eccles. de consecr. Eccl. uel Alt. ubi Ecclesia polluitur 2. per sanguinis humani effusionem, idem habetur in c. Ecclesijs de consec. d. 1. ubi cum dicta iura non distinguant, sed generaliter loquantur, nec nos distinguere debemus, de pretio ff. de publ. in rem act. etiam si sit ad benigniorem partem faciendâ, & interpretatio quamuis Abbas dicat prædicta iura esse intelligenda de abundanti sanguinis effusione per text. in d. cum illorum ubi effusio abundantiam significat tamen. Alf. de Cast. satis abundè lib. 1. de potestate pena l. c. 7. fol. mihi 67. demonstrat tã ex profanis scriptorib. quam

ex literis effusionem non demonstrare abundantiam, ut habetur 2. Paral. 21. multum sanguinem effudisti, unde si verbum effusionis ex se solo abundantiam significaret non fuisset opus dicere multum sanguinem, sed satis fuisset dicere sanguinem effudisti: sic Paulus ad Titum dicit, quem effudit in nos abundè, ecce post verbum effusionis additum est verbum abundè, quod esset superfluum si verbum effusionis ex propria significatione denotaret abundantiam, unde dicit quod verbum effundere significat spargere, aut emitte- re quod tam verificatur in abundantia sanguinis, quam in modicitate sic enim emitti potest ex corpore sanguinis abundantia, quam modicitas, unde verbu effundo compositum ex verbo fundo, & propositione ex cuius vlt. littera X. in compositione transit in F. & scribitur per duplex F. sicut igitur fundere non super notat abundantiam, ita nec effundere, quod ex illo componitur, nam effundere est extra fundere v.g. Petrus si in terram demitteret tres aut quatuor guttas sanguinis certè dicitur Petrum effudisse sanguinem, nã sicut fundit, ita etiã effudit non. n. hæc inter se differunt, unde Gen. 7. Deus ait quicumq; effuderit humanum sanguinem fundetur sanguis illius, quibus verbis clarè constat verbum effusionis non semper denotare abundantiam ex suo significato, quare conuincitur etiam per effusionem sanguinis humani modicam iniuriosam pollui Ecclesiam, & indigere reconciliatione hinc inferitur c. cum illorum de sent. excommunicat. intelligi etiam de modica sanguinis effusione, ut dixit Alfons. ubi sup. facit etiam quia semper sunt vitandæ perplexæ dubietates, sed si modo iura quæ loquuntur de effusione sanguinis essent intelligenda de abundantia, & non de modica quantitate, utiq; quid esset hoc modicum iudex deberet arbitrari, sed in hoc posset esse discors sententiã iudicum, ut modicum diuersimodè acciperetur, & arbitraretur à iudicibus, & ita sequeretur absurdum, quod una Ecclesia reconciliaretur, & altera non ob diuersas sententias, unde ad evitandas has perplexitates iura, quæ generaliter loquuntur, & generaliter sunt intelligenda, nec etiam oblat tex. in cap. reuertimini, ubi per Hieronymum verbum effusionis nomine largitatis accipitur Malach. 8. nã ibi D. Hieronymus, sic interpretatur illud verbum propter verbum sequens abundantiam, quare ex his omnibus concludendum arbitror, quod nisi esset quid modicum quod pro nihilo reputandum esset, ut una aut altera gutta, quod propter modicitatem sanguinis humani iniuriis Ecclesia est reconcilianda.

RESOLVT. CCLXIX.

- 1 In crimine quod ante missæ celebrationem erat occultum an requiratur reconciliatio si post fiat notorium, & num. 2. & 4.
- 2 Si ante reconciliationem fuerit celebrata missa etiam Ecclesia indiget reconciliatione.
- 3 An contrahat irregularitatem qui celebrat ante reconciliationem in Ecclesia polluta.
- 4 Celebrans in loco interdicto sit irregularis.
- 5 Ecclesia violata non est à iure interdicta, & quomodo hoc intelligatur, num. 8.
- 6 Et an qui celebrat in loco in quo superior expressè interdixit ne sacra fierent.

Si post celebrationem publice factam publicaretur in Iudicio crimen, & fieret notorium quod ante Missæ celebrationem fuerat occultum, an sit necessaria reconciliatio?

Respondetur quod sic, & videtur dictum Victorie in d. questione, ubi dicit quod si Episcopus ægrotat, & noluit committere, quod alius reconciliaret

liaret eam potest dare licentiam, quod celebrentur ibi diuina, quouque posset eam ipse reconciliare; sed pro parte negativa, quod possint ibi celebrari diuina, & non sit necessaria reconciliatio; facit quia celebratio missae, quae post secretam violationem successit pro sufficienci reconciliatione tunc erit habenda, cum per missae celebrationem Deus ipse corporaliter assistat, talis assistentia sufficere videtur ad omnem purgationem, & reconciliationem perficiendam, ita Alph. à Cast. de leg. penali lib. 2. c. ultimo vers. sed nunquid. Quare pro reconciliatione eorum DD. posset dici, quod Victoria loquitur de pollutione notoria, quia si ante reconciliationem fuerit celebrata missa etiã Eccles. indiget reconciliatione, non propter se, cum templum materiale non sit capax peccati, sed solum propter peccatores erudiendos, ut inde discant se propter peccatum effectos esse Dei Hospitio indignos, sed Alphonsus loquitur de pollutione Ecclesiae occulta, in qua Ecclesia fuit celebratum, & post celebrationem fuit iudicatum crimen in iudicio. Etenim cum per celebrationem fuerit reconciliata Ecclesia, quando postea crimen fuit effectum publicum, tunc cum Ecclesia non esset polluta non indigebat reconciliatione. An verò contrahatur irregularitas, si aliquis celebrauerit in Ecclesia polluta ante reconciliationem, dico quod ibi celebrari non debet c. tuorum extr. de priuileg. si tamen quis facit contra, non propter hoc contrahit irregularitatem c. is qui de sentent. excom. in 6.

Quod si obiiciatur, quod cum Ecclesia violata sit à iure interdicta, ut dicit Calder. in tract. de Ecclesia interd. in 2. membro vers. alio modo si quis celebret contra tex. in c. si motum de consecr. dist. 1. c. fin. de consec. Eccles. fit quod sit irregularis iuxta tex. in c. is qui de sentent. excom. in 6.

Quia respondetur, quod interdictum dupliciter sumitur propriè, & impropriè probat. hoc tex. in d. c. is, qui, in 2. par. vult quod celebrans in loco interdicto incurrat irregularitatem, & in 1. par. celebrans in Ecclesia polluta non illam incurrit.

Quare fit quod Ecclesia violata non est à iure interdicta, sumendo interdictum propriè, sed sic impropriè quatenus sumitur pro suspensione, quia per Ecclesiam violatam suspenduntur organa diuinæ laudis in Ecclesia, ut notat gloss. in verbo cessare de officio ordin.

lib. 6. c. si canonici. Igitur dictum Calder. intelligi debet de interdicto late sumendo pro prohibitione quadam, & huiusmodi interdictum non inducit irregularitatem. Sed solum quando sumitur interdictum propriè, & ita intelligitur text. in d. c. is, qui in 2. parte

An verò esset irregularis si aliquis celebraret contra prohibitionem superioris, qui expressè interdiceret celebrationem diuinorum in loco violato. Respondetur, quod sic, de hoc extr. de priuileg. c. tuorum Gemin. in d. c. is, qui in fine.

A qua irregularitate Episcopus dispensare non potest.

- 1 **R**espondeo quod Episcopus dispensare non potest circa irregularitates propter delictum deductum ad forum contentiosum ex Concil. Tridentino sess. 24. de reform. cap. 6. quod intelligitur lite durante, unde si quis vel denunciatus fuerit iudici de aliquo delicto graui, quod irregularitatem inducit, vel de eodem inquisitus sit, vel etiam de tali delicto accusatur dispensare non potest Episcopus, sed solus Papa,
- 3 vt pendente denuntiatione, inquisitione, aut accusatione promoueri possit argumen. capitulo omnipotens, & ibi gloss. de accusatione & argumento cap. tantis dist. 81. & Spec. tit. dispens. §. iuxta vers. item denunciatus, & versiculo item accusatus Maiol. libro 3. capitulo 17. numero 8. & Henric. lib. 14. cap. 17. §. 3. in tex. in annotatione litera H. & c. 18. §. 1. in fi. & cap. 20. §. quod intelligitur ex Maiolo de delicto post baptismum commissio, de quo non penituerit, tunc n. dictum delictum non debet impedire, quominus promoueri possit ex gloss. in princip. distinct. 49. in verbo si alios, sed & ille qui neque inquiritur neque accusatur, sed ei in modum exceptionis tale crimen obijciatur promoueri non debet, nec cum eo dispensare potest Episcopus donec super exceptione fuerit plene discussum, quod intelligo de graui crimine, quod inducit irregularitatem, de quibus criminibus infra dicitur, vt docet Maiolo vbi supra cap. 17. num. 9. argumen. cap. si forte de elect. lib. 6. & tempus datum ad litem terminandam in ordinibus suscipiendis per Episcopum est trimelstre, pro alijs ordinibus Episcopo inferioribus, annus expectatur, infra quod tempus si denuntiatio, inquisitio, accusatio, vel exceptio non expediatur poterit Episcopus talem ordinare, vt not. gloss. in capitul. tantis in verbo correpsit. distinct. 81. & citat. Authent. de sanct. Episcop. §. 3. collat. 9. & gloss. in cap. omnipotens, in verbo nuntiantur de accusat. & idem docet Maiolo vbi supra num. 9. Hac autem procedunt in promouendis, in promotis secus est; nam sacerdos, aut alius etiam accusatione, vel exceptione pendente, ordines suos exercere potest; non enim illis oberit, donec per iudicem ante vel post sententiam interdicatur, cum hoc iure non sit prohibitum. Et ideo Episcopus suspectus inquisitus, vel accusatus potest ordines conferre, & alia pontificalia exercere, & sacerdos munera sacerdotalia peragere si illis inhibicum non fuerit, quod tamen Maiolus libro 2. capitul. 17. numero 10. & Henriquez lib. 14. cap. 15. §. 3. in annotatione litera G. pene limitant, nisi accusatio esset de delicto enormi, & cum scandalo, tunc enim Iudex prohibere potest sic infamatum, ne in ordinibus susceptis ministret argumen. capit. ex tuarum, de purgat. canon. Iudiciali Inquisitorum, in verbo purgatio §. 1. Quod si reus medijs etiam deprauatis causam viciat, & absolutus sit, ita vt cesset ratio deducti criminis, ad forum contentiosum,
- 7 tunc delictum censetur occultum, in quo dispensare potest Episcopus virtute Concil. Trident. sess. 24. de reformat. cap. 6. vt tradunt Alphonsus Vinaldus tract. de excommunicatione, numero 42. vbi ait grauissimos Doctores Salmaticenses ita censuisse, & Henriquez libro 14. cap. 20. §. 4. citans ad hoc Nauar. in Manual. cap. 27. num. 241. vers. 1. in fin. vbi fauere videtur huic sententiae, addunt autem Maiol. libro 3. cap. decimo septimo num. 10. & Henriquez libro 14. cap. 175. §. 3. in annot. litera H. quod si delictum, de quo accusatur, aut denunciatur tale sit, in quo Episcopus praueniendo potest dispensare, tunc quidem etiam causa pendente poterit Episcopus in regularitate illa dispensare. Papa verò in quocunque delicto etiam ad forum contentiosum deducto quantumuis enormi dispensare potest, vt quis non obitante

M accusa-

PRAXIS POTESTATIS EPISCOPI in absoluendo ab irregularitatibus.

RESOLVT. CCLXX.

- 1 Episcopus dispensare non potest circa irregularitatem propter delictum deductum ad forum contentiosum, quomodo hoc intelligatur n. 2.
- 3 Papa solus potest dispensare, vt pendente accusatione promoueri possit.
- 4 Transatto tempore dato ad litem terminandam potest Episcopus ordinare quod in promouendis intelligitur, secus est in promotis qui pendente accusatione, & inquisitione possunt officium exercere n. 5. si illis inhibicum non fuerit n. 6.
- 7 Episcopus in crimine occulto dispensat.

Aloys. Ricc. Praxis. Pars I II.